

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2024 VAN DE PROVINCIE LIMBURG

(INCLUSIEF NORMENKADER 2024)

1. Inleiding

Provinciale Staten wijzen een accountant aan om de controle zoals bedoeld in artikel 217 lid 2 van de Provinciewet uit te voeren. Ter voorbereiding op deze toetsing worden, met het vaststellen van het voorliggend Controleprotocol, de kaders voor 2024 en daarmee de opdracht aan de accountant vastgesteld.

1.1. Wettelijk kader

Provinciale Staten hebben de volgende documenten vastgesteld voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de provincie Limburg:

- Financiële verordening provincie Limburg 2024 (ex artikel 216 van de Provinciewet);
- Controleverordening provincie Limburg 2024 (ex artikel 217 van de Provinciewet);
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid provincie Limburg 2020 (ex artikel 217a van de Provinciewet).

Provinciale Staten zijn verantwoordelijk voor de opdrachtverstrekking aan een accountant met betrekking tot de controle van de provinciale jaarrekening. Op 5 november 2021 hebben Provinciale Staten, na een Europese aanbestedingsprocedure, besloten de opdracht voor de accountantscontrole als bedoeld in artikel 217 van de Provinciewet aan BDO Audit & Assurance B.V. te gunnen voor de periode controlejaren 2022-2024.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kunnen Provinciale Staten nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Dit gebeurt in de vorm van een controleprotocol inclusief normenkader.

1.2. Doelstelling

Het Controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringstoleranties voor de controle van de Jaarrekening van de Provincie Limburg.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle

Wijziging als gevolg van invoering rechtmatigheidsverantwoording

Vanwege een wetswijziging zal vanaf het boekjaar 2023 de accountant géén afzonderlijk oordeel meer geven over rechtmatigheid. Het college legt via een verplicht model verantwoording af in de jaarrekening over de rechtmatigheid. Alle rechtmatigheidsafwijkingen boven de verantwoordingsgrens worden in deze rechtmatigheidsverantwoording benoemd. Het college geeft in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op de afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. In de Financiële verordening 2024 is de verantwoordingsgrens bepaald op 3% van de totale lasten van de provincie, inclusief de dotaties aan de reserves (artikel 12, lid 2) en de rapporteringsgrens op € 350.000 (artikel 12, lid 3).

De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt. De beoordeling van de getrouwheid door de controlerend accountant geeft aan dat vertrouwd mag worden op hetgeen in de rechtmatigheidsverantwoording van het college vermeld staat. De accountant kan aangeven of deze feitelijk juist en volledig is, maar de uitlatingen die opgenomen zijn in de rechtmatigheidsverantwoording komen geheel voor rekening van het college. Rechtmatigheidsfouten en gemelde onduidelijkheden in de rechtmatigheid (voor zover deze niet tevens van invloed zijn op het getrouwe beeld), hebben geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

Zoals in artikel 217 van de Provinciewet is voorgeschreven, zal de controleverklaring op grond van de uitgevoerde controle van de in artikel 201 van de Provinciewet bedoelde jaarrekening (uitgevoerd door de door Provinciale Staten benoemde accountant) aangeven of:

- a. de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en de samenstelling van het vermogen;
- b. de jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 190 Provinciewet en;
- c. het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Het verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over:

- a. de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken en;
- b. de tabel van fouten en onzekerheden voor de specifieke uitkeringen

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 217, lid 6 van de Provinciewet (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden, BADO) alsmede de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NBA, Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Definitie rechtmatigheid volgens het BADO: *dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder provinciale verordeningen.*

Voor de reikwijdte van het begrip rechtmatigheid gaan wij uit van de definities uit het BADO. Voor een nadere uitwerking van deze regelgeving wordt verwezen naar de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV.

Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording in de provinciale jaarstukken bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet worden vastgesteld dat *baten, lasten en balansmutaties* rechtmatig tot stand zijn gekomen. Met andere woorden: het gaat om de financiële beheershandelingen.

Bovenstaande sluit in beginsel een controle op de rechtmatigheid met betrekking tot handelingen en beslissingen van niet-financiële aard (bijvoorbeeld in relatie tot arbeidsomstandighedenwet of de privacywetgeving) uit. Hierop dienen twee belangrijke nuances te worden aangebracht:

1. handelingen en beslissingen van niet-financiële aard dienen wel in algemene zin te worden betrokken bij de inschatting van het algemene risicobeleid en -beheer van de provincie. De ratio hiervan is dat niet-financiële handelingen wel kunnen leiden tot financiële risico's waarvoor bijvoorbeeld een voorziening zou moeten worden gevormd. Deze aspecten worden in het reguliere getrouwheidsonderzoek afgedekt. De niet-financiële rechtmatigheid maakt dus wel deel

- uit van de verantwoordelijkheid van het college van Gedeputeerde Staten, maar de accountant kan volstaan met het beoordelen van het interne systeem van risicoafweging;
2. de accountant gaat na of het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat ten opzichte van de jaarrekening. De paragrafen in het jaarverslag worden niet op rechtmatigheidsaspecten getoetst. Wel wordt gekeken of het beeld dat in de paragrafen wordt gegeven niet botst met de jaarrekening.

2.1 Rechtmatigheid ten opzichte van getrouwheid

Bij het aspect getrouwheid is bij de beoordeling van de fouten (en onzekerheden) sprake van het gesaldeerde effect, terwijl bij het rechtmatigheidsoordeel de absolute waarde van de fouten wordt gecumuleerd. De gesaldeerde invloed van elkaar op transactieniveau compenserende fouten kan dus tot een getrouw beeld leiden, terwijl betreffende de rechtmatige totstandkoming de fouten voor hun absolute waarde bij elkaar worden geteld en wel het rechtmatigheidsoordeel kunnen beïnvloeden.

Het is niet zo dat in het BADO wordt voorgeschreven dat individuele rechtmatigheidsfouten zowel voor hun invloed op de baten en/of lasten en de daarmee samenhangende invloed op het vermogen bij elkaar moeten worden opgeteld. Rechtmatigheidsfouten worden, ook als verslaggevingsfout, op transactieniveau en dus maar éénmaal meegeteld naar het rechtmatigheidsoordeel van de verantwoording als geheel.

Ten aanzien van meerjarige contracten bij inkoop en aanbestedingen wordt er -in lijn met de kadernota rechtmatigheid- voor gekozen om een eventuele fout voor de gehele opdrachtwaarde in één keer (in het jaar van opdrachtverlening of constatering) bij de rechtmatigheidsverantwoording te betrekken. Op basis van de verplichtingenadministratie is inzichtelijk welke verplichtingen betrekking hebben op welk verslagjaar.

2.2 Specifieke onderwerpen

De controle van de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties leidt algemeen gesproken tot drie extra toetsingscriteria ten opzichte van de controle voor het getrouwe beeld, namelijk: het begrotingscriterium, het Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O-)criterium en het voorwaardencriterium.

1. Het begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium).

In de kadernota Rechtmatigheid is aangegeven dat sprake is van begrotingsonrechtmatigheden als het College bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten:

1. de door Provinciale Staten vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt;
2. toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves niet door Provinciale Staten zijn vastgesteld;
3. als bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast.

Begrotingsonrechtmatigheden hebben primair betrekking op overschrijding van lasten en kredieten / investeringen omdat dit betrekking heeft op het budgetrecht van PS. Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid) aangezien deze lasten buiten het

budgetrecht van PS tot stand zijn gekomen. Afwijkingen van de begroting (exploitatie en investeringen) (beleidsmatig en/of financieel) moeten geautoriseerd worden door PS. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Hogere dan in de begroting opgenomen lasten en daarmee samenhangende balansmutaties zijn dan ook onrechtmatig.

Begrotingswijzigingen moeten volgens de Provinciewet tijdens het jaar zelf nog door PS worden vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen afwijkend van het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig.

In de geactualiseerde kadernota rechtmatigheid 2024 is aangegeven dat over- en onderschrijdingen van baten of onderschrijdingen van lasten/investeringen op zichzelf geen begrotings-onrechtmatigheden betreffen, maar deze kunnen wel onrechtmatig zijn als deze afwijkingen niet tijdig in de (bijgestelde) begroting zijn verwerkt c.q. niet tijdig aan PS zijn gemeld. Hiervoor geldt dat deze als onrechtmatig worden beschouwd indien afwijkingen gedurende het begrotingsjaar wel al bekend zijn of behoorden te zijn bij de ambtelijke organisatie/college, maar niet tijdig tot een aanpassing van de begroting hebben geleid.

Volgens artikel 28 BBV dienen overschrijdingen (en onderschrijdingen) goed herkenbaar in de jaarrekening te worden opgenomen. Het is aan PS om te bepalen in hoeverre afwijkingen acceptabel zijn. Zodra PS de verantwoording en de jaarstukken vaststelt, wordt ook ingestemd met alle begrotingsonrechtmatigheden.

GS en PS leggen in de financiële verordening vast op welke wijze wordt omgegaan met begrotings-onrechtmatigheden. Hieruit moet blijken hoe afwijkingen geïnterpreteerd worden in het kader van het uitoefenen van het budgetrecht door PS (stellige uitspraak commissie BBV, par. 4.2.2 kadernota rechtmatigheid 2022).

In artikel 14 van de Financiële Verordening 2024 is het volgende aangegeven:

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door Provinciale Staten geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door Provinciale Staten is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 7.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag op programmaniveau, zoals opgenomen in artikel 7 Budgettaire bevoegdheden. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Begrotingsonrechtmatigheden hebben primair betrekking op overschrijding van lasten en investeringskredieten. Over- en onderschrijdingen van baten of onderschrijdingen van lasten/investeringen kunnen onrechtmatig zijn als deze afwijkingen niet tijdig in de (bijgestelde) begroting zijn verwerkt c.q. niet tijdig aan PS zijn gemeld. Tijdig wordt hierbij gezien als binnen de termijnen van de vastgestelde P&C-cyclus, zoals opgenomen in paragraaf 1 van deze verordening. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. Er is sprake van een overschrijding of onderschrijding van baten, lasten of investeringen waarbij direct gerelateerde inkomsten of uitgaven de overschrijding compenseren;
 - b. Er is sprake van een overschrijding of onderschrijding van baten, lasten of investeringen op een open-einde regeling;

- c. De overschrijding of onderschrijding van baten, lasten of investeringen is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage. In deze rapportage wordt inzicht gegeven in de stand van de bestedingen (realisatie en verplichtingen) per begrotingsprogramma.
- d. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en onvermijdbaar zijn maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd.
- e. Een overschrijding van 10% of € 1,6 mln. zoals ook is aangegeven in de Beleidsnota en aanpak rechtmatigheidsverantwoording Provincie Limburg.

Alle begrotingsoverschrijdingen –voor zover de verantwoordingsgrens is overschreden- worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Over- en onderschrijdingen van baten of onderschrijdingen van lasten/investeringen worden alleen meegenomen als begrotings-onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording indien deze niet (afdoende) zijn toegelicht in de jaarrekening bij het betreffende programma. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt op basis van lid 2 aangegeven welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd. Deze begrotingsonrechtmatigheden worden toegelicht bij het betreffende programma. De dan nog resterende begrotingsonrechtmatigheden worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Het Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Onder misbruik wordt verstaan:

Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden wordt geregeld aangeduid met het plegen van fraude om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Misbruik van overheidsregelingen moet echter wel duidelijk worden onderscheiden van fraude waarbij één of meerdere medewerkers van de organisatie betrokken zijn. Bij het bestrijden van misbruik passen beheersmaatregelen zoals misbruikpreventie, handhaving, misbruik en fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan:

Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan. De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving.

Misbruik is onrechtmatig, oneigenlijk gebruik niet.

Provincies zullen een beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik moeten hebben. In de jaarrekening verantwoorden Gedeputeerde Staten zich over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. Indien een provincie geen toereikend M&O-beleid ten aanzien van een regeling voert, is er geen sprake van een verantwoord financieel beheer ten aanzien van die regeling.

Het is dus aan de provincie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De accountant zal inzake het voorkómen van misbruik en oneigenlijk gebruik in de eerste plaats bezien welke eisen de wet- en regelgeving stelt ten aanzien van M&O, wat daarin is geregeld omtrent de handhaving en hoe zich dat heeft vertaald naar de opzet van de interne organisatie. Daarbij

zal aandacht worden besteed aan de aandacht in de organisatie voor misbruikpreventie en -opsporing, maatregelen om de wet- en regelgeving regelmatig te toetsen op actualiteit en handhavingsmogelijkheden en het sanctiebeleid van Gedeputeerde Staten. Voor de eigen wet- en regelgeving bepalen Provinciale Staten zelf hoever zij gaan in de eisen die aan het M&O-beleid te stellen zijn.

Vervolgens zal de accountant beoordelen of de opzet die voor het M&O-beleid is gemaakt ook feitelijk wordt nageleefd. In de praktijk kan er immers een andere situatie zijn ontstaan dan oorspronkelijk formeel was vastgelegd. Tot slot zal de werking van de getroffen maatregelen moeten worden vastgesteld. De basis daarvoor ligt in belangrijke mate bij de uitkomsten van de intern uitgevoerde controles en evaluaties. De accountant zal deze controles en evaluaties beoordelen of naar aanleiding van de uitkomsten in de organisatie de juiste (sanctie)maatregelen zijn getroffen.

In de toelichting op het BADO wordt expliciet ingegaan op de actualiteit van het M&O-beleid: de accountant zal in zijn onderzoek er vooral op moeten toezien dat het M&O-beleid, gelet op de mogelijkheden die er zijn, voldoende actueel is. De actualiteit van het (specifieke) M&O-beleid is daarom ook een aandachtspunt van de accountant. De actualiteit wordt in elk geval vastgesteld door het M&O-beleid te bezien op wijzigingen benodigd voor de afstemming op nieuwe wet- en regelgeving en op specifieke ontwikkelingen, zoals daadwerkelijk gesignaleerd misbruik en/of oneigenlijk gebruik.

Geconstateerd misbruik waarbij het M&O beleid juist is uitgevoerd en op een getrouwe wijze is verwerkt in de jaarrekening, wordt niet betrokken bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Wel dient via de paragraaf bedrijfsvoering inzicht te worden gegeven in de aard en de (financiële) impact van het bij de gemeente geconstateerde misbruik (stellige uitspraak commissie BBV, Kadernota rechtmatigheid 2024, paragraaf 4.3.3).

In het kader van Misbruik & Oneigenlijk gebruik heeft de provincie Limburg de volgende kaders:

- Beleidsregels integraal Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) vastgesteld d.d. 4-10-2012
- Beleidsregels Subsidies vastgesteld d.d. 5-11-2019
- Reglement inzake provinciale registratie van ernstige onregelmatigheden bij subsidies 2019 vastgesteld d.d. 19-11-2019
- Beleidslijn Bibob Provincie Limburg 2018 vastgesteld d.d. 17-7-2018

3. Het voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Echter niet alle voorwaarden vallen onder de rechtmatigheidsonderzoek c.q. worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording:

- In de kadernota Rechtmatigheid 2024 is aangegeven dat het normenkader bestaat uit de wet- en regelgeving die financiële beheerhandelingen bevatten.
 - Onder externe regelgeving vallen: Wetten, Koninklijke Besluiten en Ministeriële Regelingen, AMvB's en EU-richtlijnen.
 - Onder interne regelgeving wordt verstaan: PS-regelingen/verordeningen, PS-besluiten met kaderstellend karakter, verplichte GS-besluiten uit hoofde van hogere wetgeving
- Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidsverantwoording, tenzij de verantwoording hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of PS-besluiten c.q. verordeningen. PS kan

bijvoorbeeld het vaststellen van het treasury statuut of inkoop en aanbestedingsbeleid overgedragen hebben aan het college. In die situatie ligt het niet voor de hand dat deze collegebesluiten worden opgenomen in het normenkader, omdat het bevoegdheden zijn die PS zelf gedelegeerd heeft. Uiteraard moet wel worden vastgesteld dat deze collegebesluiten zijn genomen door het college.

- De commissie BBV adviseert de door PS gedelegeerde bevoegdheden aan GS niet op te nemen in het normenkader rechtmatigheid. De regeling op het budgethouderschap, Mandaatbesluit GS, Vervangingsregeling zijn allen vastgesteld door GS. De mandaatregels maken derhalve geen onderdeel uit van het normenkader.
- Voorwaarden die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (stellige uitspraak commissie BBV). Hierbij kan worden gedacht aan het niet naleven van voorwaarden met betrekking tot recht, hoogte, duur, termijnen, normbedragen, doelgroep en grondslag bij bijvoorbeeld subsidieverleningen en het opleggen van belastingen dat tot gevolg heeft dat de bijhorende lasten of opbrengsten onjuist of onvolledig zijn. Het niet naleven van deze voorwaarden heeft direct invloed op het getrouwe beeld van deze posten in de jaarrekening.
- Provincies stellen via de financiële verordening en/of onderliggende nota's kaders vast die van invloed zijn op verslaggeving. Het gaat hier om de invulling van de ruimte die het BBV geeft voor eigen kaders. Denk hierbij aan grenzen voor het activeren van investeringen, afschrijvingstermijnen, omgang met reserves en voorzieningen en dergelijke. Deze vallen onder het getrouwe beeld en vallen per definitie onder de reikwijdte van de reguliere accountantscontrole.
- In lijn met de kadernota en Handreiking VNG/IPO Invoering rechtmatigheidsverantwoording wordt bepaald dat enkel de minimale vereisten recht, hoogte en duur met betrekking tot het voorwaardencriterium worden betrokken in het rechtmatigheidsonderzoek.
- De prestatielevering is een onderdeel van het getrouwe beeld (het leveringscriterium) en daarmee onderwerp van de accountantscontrole. Dit aspect komt dus niet terug in de rechtmatigheidsverantwoording.

Provinciale Staten zijn op provinciaal niveau kadersteller en worden geacht de norm te stellen waaraan het college van Gedeputeerde Staten moet worden getoetst. Provinciale Staten dienen dan ook op grond van een overzicht van alle voor de betreffende provincie geldende wet- en regelgeving het voorwaardencriterium te operationaliseren. Concreet betekent dit dat door Provinciale Staten door middel van het normenkader limitatief moet zijn bepaald aan welke in wet- en regelgeving vastgelegde, voor de provincie relevante, voorwaarden van toepassing zijn. Het operationaliseren van het normenkader kan afhankelijk van het proces op een aantal manieren gebeuren. Opnemen toetsvragen in een vakapplicatie, opstellen risico- en beheersmatrix, opstellen proceduretesten/vragenlijsten, uiteenzetting in een interne controleplan/werkplannen.

3.1 Reikwijdte voorwaardencriterium

De controle op rechtmatigheid voor het verslagjaar 2024 is limitatief gericht op de naleving van wettelijke en interne kaders, zoals die in het overzicht wet- en regelgeving (normenkader) is opgenomen. Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

Indien en voor zover bij de controle materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door Provinciale Staten of hogere overheden vastgestelde regels betreft. Met andere woorden: interne regels van college naar ambtelijke organisatie c.q. collegebesluiten vallen daarbuiten (collegebesluiten zijn in beginsel geen 'spelregels' tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten). Daar zijn echter twee uitzonderingen op.

De eerste uitzondering betreft collegebesluiten, die betrekking hebben op financiële beheershandelingen, die een nadere uitwerking bevatten van:

- a) hetzij wet- en regelgeving van hogere organen dan Provinciale Staten;
- b) hetzij een door PS vastgestelde verordening;
- c) **en** waarbij in de externe regelgeving en/of de door PS vastgestelde verordening wordt aangegeven dat een dergelijk collegebesluit moet worden genomen.

Indien in de externe regelgeving of de eigen verordeningen alleen de verplichting tot het opstellen en nemen van een besluit is opgenomen, zal de accountant alleen onderzoeken of dit besluit ook daadwerkelijk door het college is vastgesteld. Indien in de externe of eigen regelgeving ook eisen aan het collegebesluit zijn opgenomen, wordt ook gecontroleerd of het collegebesluit die eisen bevat.

De tweede uitzondering zijn de collegebesluiten ten aanzien van aanbestedingen en ten aanzien van subsidies. Deze besluiten vallen wel onder de rechtmatigheidscontrole. De reden voor deze uitzondering is vooral de externe werking van deze collegebesluiten. Voorgesteld wordt om -in lijn met de Kadernota rechtmatigheid 2024- om de minimale vereisten met betrekking tot de criteria recht, hoogte en duur te betrekken in het rechtmatigheidsonderzoek.

Dit laat overigens onverlet dat sommige collegebesluiten, vooral betreffende delegatie & mandatering, invloed hebben op het financieel beheer. Deze besluiten kunnen daarom wel gevolgen hebben voor het getrouwe beeld. In die zin worden deze besluiten wel meegenomen met de accountantscontrole ten behoeve van de getrouwheidscontrole en derhalve niet voor de rechtmatigheidscontrole.

4. Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op een risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening.

De definitie van **goedkeuringstolerantie** is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring. In het BADO zijn minimeisen voor de in de controle te hanteren goedkeurings-toleranties voorgeschreven. Provinciale Staten mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring.

Het BADO bepaalt dat de goedkeuringstolerantie ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangbasis bedraagt. Ten aanzien van onzekerheden in de controle bedraagt de goedkeurings-tolerantie 3% van de omvangbasis. De consequenties van overschrijding van toleranties laat zich in het onderstaande schema vertalen.

De minimumeisen zijn:

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaar-rekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Fouten (of het totaal van de fouten) die groter zijn dan 1% en/of onzekerheden die groter zijn dan 3% zijn worden in vaktermen „van materieel belang” genoemd. Fouten (of het totaal van de fouten) die groter zijn dan 3% en/of onzekerheden die groter zijn dan 10% worden “van wezenlijk belang” genoemd.

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de **rapporteringstolerantie** onderkent. De definitie van de rapporteringstolerantie is als volgt: De rapporteringstolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het accountantsverslag.

De rapporteringstolerantie voor getrouwheid wordt door Provinciale Staten vastgesteld met inachtneming van dezelfde bovengenoemde minimumeisen als de goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in rekening houdend met de rapporteringstolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde fouten die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen (accountantsverslag) worden opgenomen.

5. Speerpunten controle 2024

Provinciale Staten kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om bij de controle door de accountant specifieke speerpunten aan te wijzen. Deze speerpunten krijgen dan extra aandacht in de controle. Over de bevindingen wordt apart gerapporteerd. Er zijn twee soorten categorieën speerpunten te onderscheiden, namelijk jaarlijks terugkerende speerpunten en variabele speerpunten die dus elk jaar opnieuw door Provinciale Staten aangewezen worden.

Op advies van de Controlecommissie is met betrekking tot de speerpunten voor de controle van 2024 gekozen voor:

- Welke verhouding voor de financiële bijdragen in het gezamenlijk project Tram Hasselt-Maastricht (waarin ook de Rijksgelden zijn opgenomen) is afgesproken tussen de provincie Limburg en de gemeente Maastricht?
- Zijn de aan- en verkopen van gronden, op basis van een deelwaarneming, op de juiste wijze conform PS besluit G-24-022 (GEWIJZIGD G-24-022 Statenvoorstel Grond- en vastgoedbeleid, brief GS van 18-6-2024 (GS-DOC-00665522)) verantwoord in de financiële administratie, conform besluiten van PS (rechtmatig) en zijn deze op de juiste wijze opgenomen in de jaarrekening (getrouw) en heeft de accountant vanuit deze deelwaarneming nog nadere suggesties hiervoor richting de toekomst.

6. Rapportering door accountant

Naar aanleiding van de uitgevoerde controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt aan Provinciale Staten:

Verslag van bevindingen (accountantsverslag)

Overeenkomstig de Provinciewet wordt omtrent de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan Provinciale Staten en in afschrift aan het College van Gedeputeerde Staten. De betreffende Statencommissie wordt, na een verzoek daartoe, door de accountant geïnformeerd over de inhoud van eerdere concepten van dit verslag.

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Deze controleverklaring is bestemd voor Provinciale Staten, zodat deze de door het College van Gedeputeerde Staten opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Indien mocht blijken dat de accountant niet kan komen tot een goedkeurende verklaring is het noodzakelijk dat de accountant in zijn controleverklaring en het rapport van bevindingen (accountantsverslag) duidelijk de redenen daarvoor aangeeft. Dit is van belang voor Provinciale Staten aangezien zij de jaarrekening moet vaststellen. Het is voor Provinciale Staten van belang te weten of onrechtmatigheden wel getrouw zijn opgenomen in de jaarrekening.

Bijlage:

- Normenkader 2024 (Inventarisatie interne en externe wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij provincies)

NORMENKADER 2024 PROVINCIE LIMBURG

Nr.	E/I	Naam regelgeving
1	Extern	Aanbestedingsbesluit
2	Extern	Aanbestedingsreglement werken (ARW) 2016
3	Extern	Aanbestedingswet 2012 (herzien vanaf 1 juli 2016)
4	Extern	Algemene Nabestaandenwet
5	Extern	Algemene Ouderdomswet
6	Extern	Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (APPA)
7	Extern	Algemene wet bestuursrecht (Awb)
8	Extern	Algemene wet bijzondere ziektekosten
9	Extern	Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)
10	Extern	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
11	Extern	Besluit BDU verkeer en vervoer
12	Extern	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
13	Extern	Besluit financiële bepalingen bodemsanering
14	Extern	Besluit infrastructuurfonds
15	Extern	Besluit Leningvoorwaarden decentrale overheden
16	Extern	Besluit locatiegebonden Subsidies 2005
17	Extern	Besluit personenvervoer 2000
18	Extern	Besluit proceskosten bestuursrecht
19	Extern	Besluit tarieven in strafzaken 2003
20	Extern	Besluit vaststelling Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012)
21	Extern	Besluit verplicht bodemonderzoek bedrijfsterreinen (Bvbb)
22	Extern	Bijstellingsregeling accijns, belasting van personenauto's en motorrijwielen, motorrijtuigenbelasting, belastingen op milieugrondslag en de Provinciewet 2022
23	Extern	Burgerlijk wetboek (BW)
24	Extern	CAO Provinciale sector
25	Extern	Crisis- en herstelwet
26	Extern	Europese richtlijnen (2014/23, 2014/24, 2019/1161)
27	Extern	Financiële verhoudingswet (FVW)
28	Extern	Gedelegeerde verordening (EU) 2019/1827 van de commissie van 30 oktober 2019 tot wijziging van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad wat de drempel voor concessies betreft.
29	Extern	Gids proportionaliteit
30	Extern	Invorderingswet 1990
31	Extern	Kaderbesluit nationale EZ-subsidies
32	Extern	Kaderwet Ek en LNV-subsidies
33	Extern	Kostenwet invorderingen rijksbelastingen
34	Extern	Mededingingswet
35	Extern	Mijnbouwbesluit
36	Extern	Mijnbouwwet
37	Extern	Natuurschoonwet 1928 (NSW)
38	Extern	Onteigeningswet
39	Extern	Ontgrondingenwet
40	Extern	Planwet Verkeer en Vervoer
41	Extern	Provinciewet (PW)
42	Extern	Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers
43	Extern	Regeling duurzaam veilig
44	Extern	Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies
45	Extern	Regeling financiële bepalingen bodemsanering bedrijvenregeling
46	Extern	Regeling informatieverstrekking sisa
47	Extern	Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers
48	Extern	Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
49	Extern	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
50	Extern	Regeling verzameluitkering

Nr.	E/I	Naam regelgeving
51	Extern	Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten
52	Extern	Subsidiebesluit openbare lichamen milieubeheer
53	Extern	Subsidieregeling instandhouding monumenten
54	Extern	Subsidieregeling programmafinanciering lokale luchtkwaliteitsmaatregelen
55	Extern	Uitvoeringsregeling en beleidsregel BDU verkeer en vervoer
56	Extern	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
57	Extern	Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
58	Extern	Uitvoeringswet EFRO
59	Extern	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (artikel 107,108 en 109 inzake staatsteun)
60	Extern	Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (ELFPO) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad
61	Extern	Verordening (EU) Nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 352/78, (EG) nr. 165/94, (EG) nr. 2799/98, (EG) nr. 814/2000, (EG) nr. 1290/2005 en (EG) nr. 485/2008 van de Raad
62	Extern	Verordening (EU) nr. 1407/2013 De-minimisverordening
63	Extern	Verordening (EU) Nr. 651/2014 Algemene groepsvrijstellingsverordening
64	Extern	Verordening (EU) nr. 702/2014 Vrijstellingsverordening Landbouw
65	Extern	Verordening (EU) nr.1408/2013 De-minimisverordening landbouw
66	Extern	Waterschapswet
67	Extern	Waterwet
68	Extern	Werkloosheidswet (WW)
69	Extern	Wet aanleg spoor- en tramwegen
70	Extern	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)
71	Extern	Wet algemene regels herindeling
72	Extern	Wet BDU verkeer en vervoer
73	Extern	Wet bereikbaarheid en mobiliteit
74	Extern	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)
75	Extern	Wet bodembescherming (Wbb)
76	Extern	Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen
77	Extern	Wet financiering decentrale overheden (Fido)
78	Extern	Wet geluidhinder (Wgh)
79	Extern	Wet gemeenschappelijke regelingen
80	Extern	Wet houdbare overheidsfinanciën
81	Extern	Wet infrastructuurfonds
82	Extern	Wet inrichting landelijk gebied (Wilg)
83	Extern	Wet Markt en Overheid
84	Extern	Wet milieubeheer (Wm)
85	Extern	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
86	Extern	Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten
87	Extern	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
88	Extern	Wet normering topinkomens
89	Extern	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (WAO)
90	Extern	Wet op de dividendbelasting 1965
91	Extern	Wet op de loonbelasting 1964 (LB)
92	Extern	Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 (MRB)
93	Extern	Wet op de omzetbelasting 1968 (OB)
94	Extern	Wet op de vennootschapsbelasting 1969
95	Extern	Wet op het BTW compensatiefonds (BCF)
96	Extern	Wet op het specifiek cultuurbehoud
97	Extern	Wet personenvervoer 2000
98	Extern	Wet ruimtelijke ordening (Wro)
99	Extern	Wet tarieven in strafzaken
100	Extern	Wet ter voorkoming van witwassen en de financiering van terrorisme

Nr.	E/I	Naam regelgeving
101	Extern	Wet terugvordering staatsteun
102	Extern	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
103	Extern	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
104	Extern	Ziektewet (ZW)
105	Extern	Zorgverzekeringswet (ZVW)
106	Intern	Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de Provincie Limburg 2020
107	Intern	Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2004
108	Intern	Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2012
109	Intern	Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 e.v.
110	Intern	Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2023 e.v.
111	Intern	Beleidsneutrale beleidsregels tegemoetkoming faunaschade
112	Intern	Beleidsregel integraal Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
113	Intern	Beleidsregel verlagen subsidies GLB-NSP Provincie Limburg
114	Intern	Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen bij structurele exploitatiesubsidies 2023
115	Intern	Beleidsregels Subsidies
116	Intern	Beleidsregels verlagen subsidies agrarisch natuur- en landschapsbeheer Limburg
117	Intern	Beleidsregels verlagen subsidies Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP)
118	Intern	Besluit subsidieplafonds Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls natuur en landschap Limburg 2021
119	Intern	Bevoegdhedenverordening Provincie Limburg
120	Intern	Controleprotocol eindverantwoording subsidies Provincie Limburg 2017
121	Intern	Controleverordening Provincie Limburg 2024
122	Intern	Experimenteerregeling Sociale Agenda Limburg
123	Intern	Financiële verordening 2024
124	Intern	Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Provinciale Staten Limburg 2020
125	Intern	Gedragscode Integriteit Commissaris van de Koning en Gedeputeerden Provincie Limburg 2021
126	Intern	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg
127	Intern	Gemeenschappelijke regeling regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord
128	Intern	Gemeenschappelijke regeling RUD Zuid-Limburg
129	Intern	Grondwaterheffingsverordening Limburg 2024
130	Intern	Heffingsverordening ontgrondingen Provincie Limburg 2009
131	Intern	IKB-regeling Provincie Limburg 2018
132	Intern	Inkoop- en Aanbestedingsbeleid 2023
133	Intern	Legesverordening Limburg 2024 met bijbehorende tarieventabel 2024
134	Intern	Nadere regelgeving m.b.t. de uitvoering van de art. 16 lid 2 van de verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning (Regeling groepsbezoeken)
135	Intern	Nadere regels duurzaamheidsleningen Limburgs Energie Fonds
136	Intern	Nadere regels subsidiabele kosten in het kader van het verstrekken van projectsubsidie 2017
137	Intern	Nadere regels Verordening leningen Duurzaam Thuis
138	Intern	Nadere subsidieregels aanjagen gemeentelijke projecten verduurzaming woningen 2022-2023
139	Intern	Nadere subsidieregels aanplant bomen in Limburg 2020
140	Intern	Nadere subsidieregels actieve soortenbescherming 2022-2023
141	Intern	Nadere subsidieregels Archeologie en Klein Limburgs erfgoed 2020-2021
142	Intern	Nadere subsidieregels Archeologie en Klein Limburgs erfgoed 2022-2023
143	Intern	Nadere subsidieregels Bibliotheek, Maatschappij en Laaggeletterdheid 2020-2023
144	Intern	Nadere subsidieregels bijdrage opleiden jeugdtrainers in Limburg 2021- 2022
145	Intern	Nadere subsidieregels Branding Limburg 2021-2022
146	Intern	Nadere subsidieregels brede sociale basisinfrastructuur 2025 e.v.
147	Intern	Nadere subsidieregels coöperatieve energieprojecten 2018-2019
148	Intern	Nadere subsidieregels Culturele Infrastructuur 2025-2028
149	Intern	Nadere subsidieregels Cultuur 2020-2021
150	Intern	Nadere subsidieregels Cultuur 2022-2023
151	Intern	Nadere subsidieregels Cultuurplan en Subinfrastructuur 2017-2020
152	Intern	Nadere subsidieregels Cultuurplan en Subinfrastructuur 2021-2024
153	Intern	Nadere subsidieregels Deltaplan Hoge Zandgronden 2022-2027
154	Intern	Nadere subsidieregels doortrappen Limburg 2021-2023
155	Intern	Nadere subsidieregels Doortrappen Limburg 2024
156	Intern	Nadere subsidieregels duurzame maatschappelijke organisaties 2016-2020
157	Intern	Nadere subsidieregels Economie & Innovatie 2021 e.v.

Nr.	E/I	Naam regelgeving
158	Intern	Nadere subsidieregels erfgoed 2022-2023
159	Intern	Nadere subsidieregels Erfgoedinnovatie 2017 – 2019
160	Intern	Nadere subsidieregels Euregionaal Onderwijs 2018
161	Intern	Nadere subsidieregels Euregionaal Onderwijs 2019-2020
162	Intern	Nadere subsidieregels Euregionaal Onderwijs 2020-2021
163	Intern	Nadere subsidieregels Film
164	Intern	Nadere subsidieregels flexibele inzet ondersteuning woningbouw tweede tranche
165	Intern	Nadere subsidieregels gebiedsgerichte maatregelen programma Natuur 2021-2023
166	Intern	Nadere subsidieregels Gemeenschapsaccommodaties 2020-2023
167	Intern	Nadere subsidieregels gemeenschapsaccommodaties 2024
168	Intern	Nadere subsidieregels Groene schoolpleinen 2022-2023
169	Intern	Nadere subsidieregels implementatie KAR
170	Intern	Nadere Subsidieregels Interreg V-A programma Euregio Maas-Rijn 2021-2023
171	Intern	Nadere subsidieregels Invasieve exoten 2022-2023
172	Intern	Nadere subsidieregels investeringssubsidies in brede maatschappelijke voorzieningen.
173	Intern	Nadere subsidieregels kerken 2022-2023
174	Intern	Nadere subsidieregels Kerken 2024 – 2027
175	Intern	Nadere subsidieregels Klein Limburgs Erfgoed 2017-2019
176	Intern	Nadere subsidieregels Kwaliteit Limburgse Centra
177	Intern	Nadere subsidieregels Landschapselementen en Voedselbossen 2022-2023
178	Intern	Nadere subsidieregels Landschapselementen en Voedselbossen 2023-2024
179	Intern	Nadere subsidieregels lokaal personenvervoer per auto door vrijwilligers: de Wensbus 2021-2023
180	Intern	Nadere subsidieregels lokale en regionale musea 2016-2018
181	Intern	Nadere subsidieregels lokale en regionale musea 2020-2021
182	Intern	Nadere subsidieregels lokale en regionale musea 2022-2023
183	Intern	Nadere subsidieregels maatregelen Natura 2000 gebieden 2022-2024
184	Intern	Nadere subsidieregels maatregelen Natura 2000 gebieden 2025-2027
185	Intern	Nadere subsidieregels Maatschappelijke organisaties 2017-2020
186	Intern	Nadere subsidieregels Maatschappelijke Organisaties 2021-2024
187	Intern	Nadere subsidieregels Monulisa 2011-2019
188	Intern	Nadere subsidieregels Monulisa 2020-2022
189	Intern	Nadere subsidieregels Monulisa 2022-2023
190	Intern	Nadere subsidieregels Monulisa 2024
191	Intern	Nadere Subsidieregels Nieuwkomers Deltaplan Hoge Zandgronden 2016
192	Intern	Nadere subsidieregels omzetting door overstromingen door zoet en afstromend water in juli 2021 in Limburg en Noord-Brabant
193	Intern	Nadere subsidieregels Ondersteuning Analyse Knelpunten & Kansen Woningbouwprojecten 2022-2023
194	Intern	Nadere subsidieregels ondersteuning subsidieaanvragen Plattelandsontwikkelingsprogramma Limburg (POP3) 2022
195	Intern	Nadere subsidieregels opleiden jeugdtrainers in Limburg 2023
196	Intern	Nadere subsidieregels opruiming drugsafval Provincie Limburg
197	Intern	Nadere subsidieregels opvang en vervoer zieke en gewonde inheemse in het wild levende beschermde dieren 2021-2023
198	Intern	Nadere subsidieregels Participatie 2022-2023
199	Intern	Nadere subsidieregels participatie 2022-2024
200	Intern	Nadere subsidieregels Passend wonen in de buurt
201	Intern	Nadere subsidieregels preventie faunaschade 2023
202	Intern	Nadere subsidieregels Preventie Faunaschade 2024
203	Intern	Nadere subsidieregels Programmatische Aanpak Stikstof Limburg (PAS)
204	Intern	Nadere subsidieregels Regiofonds
205	Intern	Nadere subsidieregels Restauratie Monumenten 2017-2018
206	Intern	Nadere subsidieregels Restauratie Monumenten 2020-2022
207	Intern	Nadere subsidieregels Restauratie Monumenten 2022-2023
208	Intern	Nadere subsidieregels Restauratie Monumenten 2024-2027
209	Intern	Nadere subsidieregels schadepreventie 2023
210	Intern	Nadere subsidieregels Sociale Agenda Limburg 2020-2023
211	Intern	Nadere subsidieregels sport 2020

Nr.	E/I	Naam regelgeving
212	Intern	Nadere subsidieregels sport 2022
213	Intern	Nadere subsidieregels sport 2023
214	Intern	Nadere subsidieregels sport en bewegen voor het primair onderwijs en senioren 2022/2023
215	Intern	Nadere subsidieregels sportevenementen 2022-2023
216	Intern	Nadere subsidieregels sportevenementen 2023
217	Intern	Nadere subsidieregels sporttakplatforms 2024
218	Intern	Nadere subsidieregels Stimuleren investeren in de toekomst door toeristische ondernemers
219	Intern	Nadere Subsidieregels Stimulering Wonen 2020-2023
220	Intern	Nadere subsidieregels structuurversterkende investeringen in gemeenschapsaccommodaties
221	Intern	Nadere subsidieregels ter bevordering van de economie en concurrentiekracht 2013 e.v.
222	Intern	Nadere subsidieregels topsportevenementen 2024
223	Intern	Nadere subsidieregels Transitiefonds Limburgse Woningmarkt Tenderregeling Midden-Limburg
224	Intern	Nadere subsidieregels Transitiefonds Limburgse Woningmarkt Tenderregeling Noord-Limburg
225	Intern	Nadere subsidieregels Verkeerseducatie 2017-2020
226	Intern	Nadere Subsidieregels voor Derde Projectoproep tot specifiek voorziene projecten Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE)
227	Intern	Nadere subsidieregels voor Eerste Oproep Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE)
228	Intern	Nadere Subsidieregels voor Tweede Oproep Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE)
229	Intern	Nadere subsidieregels voor Vierde Projectoproep Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE)
230	Intern	Nadere subsidieregels vrijwilligerswerk buurtbusvervoer
231	Intern	Nadere subsidieregels warmtenetten
232	Intern	Nota Grond- en vastgoed beleid
233	Intern	Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen Provincie Limburg 2020
234	Intern	Openstellingsbesluit "LEADER: paragraaf 6 voorbereiding voor het oprichten van een Lokale actiegroep (LAG) en het opstellen van een lokale ontwikkelingsstrategie (LOS) onder het Nationaal Strategisch Plan (NSP)"
235	Intern	Openstellingsbesluit 'Paragraaf 1 Trainingen, workshops, ondernemerscoaching en demonstraties (kennisoverdracht) 2022' Subsidieverordening Plattelands-ontwikkelingsprogramma 2014-2022 Provincie Limburg (POP3)
236	Intern	Openstellingsbesluit 'Paragraaf 6 niet-productieve investeringen water' Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2022 Provincie Limburg (POP3)
237	Intern	Openstellingsbesluit 'Paragraaf 7 Samenwerking voor innovaties 2022' Subsidieverordening Plattelands-ontwikkelingsprogramma 2014-2022 Provincie Limburg (POP3)
238	Intern	Openstellingsbesluit 2017 paragraaf 8 Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
239	Intern	Openstellingsbesluit 2017 paragraaf 1 Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
240	Intern	Openstellingsbesluit 2017 paragraaf 2 (onderdeel emissie naar grondwater) subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
241	Intern	Openstellingsbesluit 2017 paragraaf 2 fysieke investeringen duurzame innovaties subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
242	Intern	Openstellingsbesluit 2017 paragraaf 7 subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
243	Intern	Openstellingsbesluit 2018 paragraaf 2 Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen (onderdeel emissie naar grondwater) Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 Provincie Limburg (POP3)
244	Intern	Openstellingsbesluit 2018 paragraaf 4 "Investerings in infrastructuur voor ontwikkeling, modernisering of aanpassing van landbouwbedrijven" Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 Provincie Limburg (POP3)
245	Intern	Openstellingsbesluit 2018 paragraaf 1 "Trainingen, Workshops, Ondernemerscoaching en Demonstraties" Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 Provincie Limburg (POP3)
246	Intern	Openstellingsbesluit 2018 paragraaf 5 niet-productieve investeringen voor hydrologische maatregelen PAS Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
247	Intern	Openstellingsbesluit 2019 paragraaf 2 Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 Provincie Limburg (POP3)

Nr.	E/I	Naam regelgeving
248	Intern	Openstellingsbesluit 2022 Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Limburg 2016, onderdeel natuur- en landschapsbeheer
249	Intern	Openstellingsbesluit 2023 Paragraaf 8: Samenwerking voor plattelandontwikkeling LEADER-kosten voor het beheer, de monitoring en de evaluatie van de LOS en de dynamisering ervan Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg
250	Intern	Openstellingsbesluit 2023 Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Limburg 2016, onderdeel natuur- en landschapsbeheer
251	Intern	Openstellingsbesluit 2024 Paragraaf 2 Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg
252	Intern	Openstellingsbesluit 2024 Paragraaf 3: Niet-productieve investeringen op landbouwbedrijven Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg
253	Intern	Openstellingsbesluit 2024 Paragraaf 4 Niet-productieve investeringen op niet-landbouwbedrijven Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg
254	Intern	Openstellingsbesluit 2024 Paragraaf 5 Samenwerking voor innovatie in het kader van Europees Innovatie Partnerschap (EIP) Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg
255	Intern	Openstellingsbesluit 2024 Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Limburg 2016, onderdeel natuur- en landschapsbeheer
256	Intern	Openstellingsbesluit Hoofdstuk 3, paragraaf 3 Uitvoering LEADER projecten, Subsidieverordening Plattelandontwikkelingsprogramma 2014-2022 Provincie Limburg (POP3)
257	Intern	Openstellingsbesluit Hoofdstuk 3, paragraaf 3 (Uitvoering LEADER projecten) Subsidieverordening Plattelandontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
258	Intern	Openstellingsbesluit LEADER
259	Intern	Openstellingsbesluit LEADER par. 3.3. uit de Subsidieverordening POP3 Limburg
260	Intern	Openstellingsbesluit Paragraaf 2a Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen 2022 Subsidieverordening Plattelandontwikkelingsprogramma 2014-2022 Provincie Limburg (POP3)
261	Intern	Openstellingsbesluit paragraaf 4 Subsidieverordening Plattelandontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
262	Intern	Openstellingsbesluit Paragraaf 7: Samenwerking voor plattelandontwikkeling - LEADER - Uitvoering Projecten LOS Weerterland Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg
263	Intern	Openstellingsbesluit paragraaf 2 Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen 2018 Subsidieverordening Plattelandontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg
264	Intern	Openstellingsbesluit Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Limburg 2016, onderdeel Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, beheerjaren 2023-2028
265	Intern	Openstellingsbesluit tweede tranche Nadere subsidieregels Kwaliteit Limburgse Centra
266	Intern	Openstellingsbesluit Verordening stimuleringsleningen Levensloopbestendigheid Transitie Limburgse Woningmarkt
267	Intern	Oproep voor het indienen van lokale ontwikkelingsstrategieën in het kader van LEADER in het Nationaal Strategisch Plan (NSP)
268	Intern	Planschadeverordening Provincie Limburg
269	Intern	Programma van eisen inzake certificering conform Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Limburg
270	Intern	Provinciale Beleidsregels Tegemoetkoming faunaschade 2024
271	Intern	Regeling afwijking indieningstermijn opgave beheer 2023 agrarisch natuur- en landschapsbeheer Limburg
272	Intern	Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018
273	Intern	Regeling provinciale belastingen
274	Intern	Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring
275	Intern	Regels voor goed bestuur bij structurele subsidiërelaties Provincie Limburg
276	Intern	Reglement inzake provinciale Registratie van ernstige onregelmatigheden bij subsidies 2019
277	Intern	Reglement Selectiecommissie LEADER-NSP
278	Intern	Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2020-2023
279	Intern	Sturing in Samenwerking 3.0 Het strategisch investeringsbeleid en uitvoeringskader
280	Intern	Subsidiekader restauratie en stimulering herbestemming monumenten
281	Intern	Subsidieplafonds 2023 voor diverse subsidieregels

Nr.	E/I	Naam regelgeving
282	Intern	Subsidieplafonds 2024 voor diverse subsidieregels
283	Intern	Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Limburg 2021
284	Intern	Subsidieregeling MKB innovatiestimulering topsectoren Zuid-Nederland 2021-2025
285	Intern	Subsidieregeling operationeel programma Zuid-Nederland 2014-2020
286	Intern	Subsidieregeling opruiming drugsafval 2021-2024 Provincie Limburg
287	Intern	Subsidieverordening IBA Parkstad B.V.
288	Intern	Subsidieverordening inrichting landelijk gebied Limburg 2015 e.v.
289	Intern	Subsidieverordening Natuur- en landschapsbeheer Limburg 2016
290	Intern	Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2022 Provincie Limburg (POP3)
291	Intern	Vaststelling rentetarieven Verordening leningen Duurzaam Thuis
292	Intern	Vaststelling subsidieplafond Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Limburg 2016
293	Intern	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Provincie Limburg 2021
294	Intern	Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg
295	Intern	Verordening leningen Duurzaam Thuis
296	Intern	Verordening nazorgheffing stortplaatsen provincie Limburg 2008
297	Intern	Verordening Regiofonds
298	Intern	Wijzigingsverordening Verordening rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers provincie Limburg 2019